Směrnice rektora č. 2/2023**Otevřená věda**

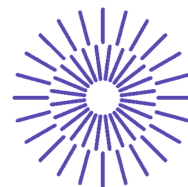
	Jméno:	Funkce:	Datum a podpis:
Garant:	prof. Ing. Petr Lenfeld	Prorektor pro vědu a výzkum	
Právní kontrola:	Mgr. Tereza Stejskalová	Právník	
Odborný pracovník:	Bc. Ludvík Steiner	Referent Univerzitní knihovna	
Schválil:	doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.	Rektor	
Revize:	00	Účinné od:	zveřejnění
Spisový znak:	A 12 1	Skartační znak:	A 5
JID:	TUL1001241592	Číslo jednací:	TUL23/9300/020206

Článek 1.**Úvodní ustanovení**

1. Univerzita se zavazuje poskytovat otevřená výzkumná data, kdykoliv je to vhodné, potřebné, účelné a nutné.
2. Univerzita podporuje dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování výzkumných dat, která jsou výsledkem tvůrčích (výzkumných) činností financovaných z veřejných zdrojů.
3. Univerzita bude při zpřístupňování výzkumných dat dodržovat zásady FAIR a “as open as possible, as closed as necessary”.

Článek 2.**Definice výzkumných dat**

1. Výzkumná data jsou data a informace, s výjimkou vědeckých publikací, v elektronické podobě, které jsou shromažďovány nebo vytvářeny v průběhu výzkumu nebo vývoje a jsou používány jako důkazy v procesu výzkumu nebo

vývoje nebo které jsou obecně akceptovány výzkumnou obcí jako nezbytné k validaci zjištění a výsledků výzkumu nebo vývoje.

2. Výzkumná data jsou data v elektronické podobě pocházející z výzkumných (tvůrčích) činností, a to včetně tzv. metadat (data, která poskytují informaci o jiných datech) a podrobností o zpracování výzkumných dat.

Článek 3.

Definice otevřených výzkumných dat

1. Otevřená výzkumná data (forma datasetu) jsou výzkumná data získaná z výzkumných (tvůrčích) činností, které jsou financovány z veřejných zdrojů.

Článek 4.

Požadavky na otevřená výzkumná data

1. Otevřená výzkumná data musí být úplná, strojově čitelná a ve standardních formátech, dostupná bez omezení online všem potenciálním uživatelům.
2. Otevřený přístup k výzkumným datům zahrnuje možnost data volně používat, upravovat a sdílet s kýmkoli a k jakémukoli účelu.
3. Otevřená výzkumná data budou zpřístupněna za jasně definovaných podmínek užití výzkumných dat s minimem omezení a dostupná uživatelům při vynaložení minima možných nákladů.
4. Otevřená výzkumná data musí být dohledatelná a opětovně použitelná, spolu s jejich metadaty.
5. Formát otevřených výzkumných dat a metadat by měl, pokud je to možné, splňovat formální otevřené normy.

Článek 5.

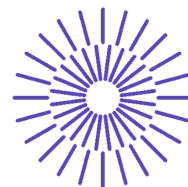
Repozitář

1. Výběr repozitáře (seznam doporučených repozitářů je uveden v Příloze č. 1) je v kompetenci jednotlivých součástí (fakulty, ústavu, případně katedry) TUL.
2. Minimální podmínky, které by měl repozitář splňovat, jsou přidělování trvalých identifikátorů (ideálně DOI), volba nastavení přístupu (autorizace a autentikace) a volba licence.
3. Univerzita doporučuje vybrat národní, oborový nebo obecný repozitář (možnosti výběru lze konzultovat s Univerzitní knihovnou TUL).
4. Univerzita nedoporučuje ukládání výzkumných dat u vydavatelů nebo časopisů.

Článek 6.

Povinnosti pracovníků TUL

1. Pracovníci TUL mají povinnost poskytnout veřejnosti přístup k otevřeným výzkumným datům v co nejranější fázi jejich šíření, usnadnit jejich používání a opakované použití.

2. Univerzita bude vyžadovat dodržení standardů a předpisů souvisejících s otevřenými výzkumnými daty.
3. Pracovníci TUL zveřejní datové soubory v souladu s požadavky poskytovatele finančních prostředků při současném dodržení pravidel GDPR a ochrany oprávněných zájmů vč. obchodních zájmů partnerů.
4. Pracovníci TUL musí chránit citlivá výzkumná data, jako jsou osobní údaje či obchodní tajemství.
5. Pracovníci TUL mají povinnost zveřejnit metadata. Metadatové schéma TUL pro popis výzkumných dat je uvedeno v Příloze 1.
6. V rámci každého projektu (dle podmínek poskytovatele) případně pracoviště je vhodné zřídit pozici data stewarda, který zodpovídá za oblast správy dat.

Článek 7.

Koordinátor otevřené vědy

1. Pro správu dat na úrovni TUL a součástech TUL se zřizuje pozice koordinátora otevřené vědy, který dohlíží na dodržování podmínek a požadavků v oblasti otevřené vědy.
2. Koordinátor otevřené vědy úzce spolupracuje s vedoucími pracovníky, vlastníky dat a data stewardy při vytváření zásad, postupů a pokynů pro otevřenou správu dat. Dále spolupracuje s IT týmy pro správné fungování, udržování a zabezpečení datové infrastruktury.

Článek 8.

Závěrečná ustanovení

1. Směrnice vychází ze [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru](#) a ze zákona č. 130/2002 Sb., Zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků.
2. Tato Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu a účinnosti dnem zveřejnění.
3. Nedílnou součástí této směrnice je Příloha č. 1.